

БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Цэнгэл сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: **БӨА-2023/13/НА-СТА-ТТЗ**

Цахим хуудас: www.audit.mn
Өлгий хот
2023 он

Баян-Өлгий аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга,
тэргүүлэх аудитор: М.Хуанган
Утас: 70422954 Цахим хаяг: khuanganm@audit.gov.mn
Аудитын менежер: Х.Женисбек
Утас: 70422930 Цахим хаяг: jenisbekh@audit.gov.mn
Аудитор: Б.Үүрийнтуяа
Утас: 90832211 Цахим хаяг: uuriintuya.b@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

1.Хараат бус аудиторын дүгнэлт	3
2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл.....	5
3. Санхүүгийн тайлангийн тодруулга	17
4. Аудитын тайлан	25
4.1 Ерөнхий зүйл.....	25
4.2 Материаллаг байдал.....	25
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт	25
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал.....	25
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт.....	26
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	26
4.5.1 Завсрын аудитын талаар.....	26
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	26
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	26
5.1 Төлбөрийн акт	27
5.2 Албан шаардлага	27
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ	27

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын стандарт
ҮАГ	Үндэсний аудитын газар
ЗДТГ	Засаг даргын тамгын газар
ТТЗ	Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

83129 Өлгий, Баян-Өлгий аймаг,
Утас/Факс: (976) 7042-2954
E-mail: bayanulgiu@audit.gov.mn

ЦЭНГЭЛ СУМЫН ЗАСАГ
ДАРГА Т.АЙТУГАН ТАНАА

2023.03.24 № 319
танай _____ -ны № _____ -т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2-д заасны дагуу Цэнгэл сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн нэгтгэсэн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Цэнгэл сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, нэгдсэн төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлантай холбоотой онцлох асуудал гараагүй.

Аудитын гол асуудал

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд анхаарал татах асуудал байхгүй байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Аудит, аудиторын хариуцлага, аудитын тайлангийн тухай хэрэглэгчдэд хамаатай бөгөөд санхүүгийн тайланд толилуулаагүй, тодруулаагүй асуудал байхгүй.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Цэнгэл сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

М.ХУАНГАН

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан

мянган төгрөгөөр

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>937,486.4</u>	<u>532,902.3</u>
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	201,645.9	149,433.3
311	Кассанд байгаа бэлэн мөнгө	-	-
31110	Төгрөг	-	-
31140	Касс арилжааны банк	-	-
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	201,645.9	149,433.3
3121	Төгрөг	201,645.9	149,433.3
31211	Төрийн сангийн харилцах	201,449.2	149,411.8
31213	Арилжааны банк дахь харилцах	196.7	21.5
33	АВЛАГА	<u>443,868.9</u>	<u>296,200.7</u>
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	6,661.5	-
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	58,911.2	-
33400	Зээлийн хүүгийн авлага	-	20,701.8
335	Бусад авлага	15,000.0	-
3351	Байгууллагаас авах авлага	15,000.0	-
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	-	-
336	Зээлийн авлага	363,296.2	275,499.0
3361	Дотоод эх үүсвэрээс олгосон зээлийн авлага	363,296.2	275,499.0
33611	Засгийн газрын байгууллага, бусад шатны төсөвт олгосон	-	-
33612	Хувь хүмүүст олгосон зээл	363,296.2	275,499.0
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	249,216.9	4,513.5
351	Түүхий эд материал	18,681.7	-
35110	Тусгай зориулалттай материал	-	-
35130	Эм боох материал	18,681.7	-
354	Хангамжийн материал	<u>230,535.2</u>	<u>4,513.5</u>
35410	Бичиг хэргийн материал	1,088.4	-
35420	Аж ахуйн материал	132,324.8	195.0
35440	Түлш, шатах тослох материал	854.5	-
35450	Барилгын засварын материал	260.0	-
35460	Хүнсний материал	74,368.4	-
35470	Бусад хангамжийн материал	21,639.0	4,318.5
36	НӨӨЦИЙН БАРАА	42,754.8	82,754.8
36300	Гэжээлийн нөөц	42,754.8	82,754.8
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>11,769,829.9</u>	<u>4,494,887.7</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	11,769,829.9	4,494,887.7
392	Биет хөрөнгө	11,555,156.9	4,333,327.7
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	9,880,315.2	2,182,641.8
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,531,308.6)	(745,849.3)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	328,540.3	167,855.7

Цэнгэл сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(247,029.9)	(152,416.4)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	4,329,368.4	3,719,086.8
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(2,270,636.0)	(2,080,793.3)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	414,600.1	33,484.3
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(277,175.1)	(16,154.1)
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	1,004,699.3	1,277,011.8
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	(191,542.9)	(232,483.0)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	305,066.6	406,570.1
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(252,170.7)	(225,626.7)
39217	Ном	62,430.2	-
393	Биет бус хөрөнгө	214,673.0	161,560.0
39301	Програм хангамж	3,850.0	550.0
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(3,355.0)	(550.0)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	214,178.0	161,560.0
39304	Хуримтлагдсан элэгдэл	-	-
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>12,707,316.3</u>	<u>5,027,790.0</u>
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	<u>89,097.3</u>	=
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	89,097.3	-
413	Өглөг	89,097.3	-
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	51,755.5	-
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	4,725.4	-
41330	Татаас, санхүүжилт, шилжүүлгийн өглөг	-	-
4136	Бусад өглөг	32,616.4	-
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	30,506.4	-
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	2,110.0	-
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>12,618,219.0</u>	<u>5,027,790.0</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	12,618,219.0	5,027,790.0
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	2,865,473.0	520,739.0
51101	Өмч: - төрийн	2,865,473.0	520,739.0
512	Хуримтлагдсан үр дүн	5,565,520.1	4,033,794.4
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	5,723,795.4	11,720,402.2
51220	Тайлант үеийн үр дүн	(158,275.3)	(7,686,607.9)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	4,187,225.9	473,256.7
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>12,707,316.3</u>	<u>5,027,790.0</u>

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан

мянган төгрөгөөр

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	8,120,845.9	2,310,736.9
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	195,750.8	647,778.5
110	Орлогын албан татвар	143,476.1	510,796.6
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	143,476.1	533,071.7

Цэнгэл сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	-	371,993.7
110002	Үйл ажиллагааны орлого	48,922.2	59,323.1
110003	Хөрөнгийн орлого	94,553.9	99,425.8
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	-	2,329.0
1101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	-	(22,275.1)
110101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	-	(22,275.1)
113	Хөрөнгийн албан татвар	7,214.5	65,642.6
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	-	9.6
113002	Бууны албан татвар	7,214.5	7,530.0
113004	Малд ногдуулах албан татвар	-	58,103.0
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	45,060.2	71,339.3
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	12,665.6	17,280.1
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	6,165.6	4,538.1
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	6,500.0	4,750.0
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	-	7,992.0
1181	Газрын төлбөр	2,302.3	7,152.5
118101	Газрын төлбөр	2,302.3	7,152.5
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	30,092.3	46,906.7
118201	Ойн нөөц ашигласны төлбөр	21,715.0	44,463.7
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	8,372.7	2,443.0
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	4.6	-
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1,183,087.6	88,012.1
120	Нийтлэг татварын бус орлого	1,183,087.6	88,012.1
120003	Торгуулийн орлого	7,281.5	17,740.1
120004	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	1,135,849.6	40,000.0
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	10,122.0	-
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	1,125,727.6	40,000.0
120009	Бусад орлого	39,956.5	30,272.0
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	6,742,007.6	1,574,946.3
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	5,301,653.3	-
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	5,301,653.3	
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	203,816.9	89,050.9
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	65,253.0	30,000.0
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	49,765.9
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	138,563.8	9,285.0
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,105,041.4	1,485,895.5

Цэнгэл сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

132005	Хөрөнгийн санхүүжилт / орон нутгийн төсөвт байгууллага/	-	416,603.9
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	800,538.6	641,628.3
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	304,502.8	427,663.3
1330	Төсвийн захирагчдаас	22,691.5	-
133002	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	22,691.5	
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	108,804.6	-
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	108,804.6	
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	7,900,500.5	1,735,904.1
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	7,900,500.5	1,735,904.1
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	7,497,364.1	1,620,721.9
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	4,486,581.3	553,485.4
210101	Үндсэн цалин	3,870,877.1	454,551.7
210102	Нэмэгдэл	270,753.6	68,228.4
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	11,083.9	-
210104	Урамшуулал	286,037.3	14,601.2
210105	Гэрээт ажлын хөлс	47,829.5	16,104.1
210106	Ажиллагчдад төлсөн /ТӨҮГ/	-	-
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	579,346.3	73,273.3
210201	Тэтгэврийн даатгал	404,944.0	50,499.3
210202	Тэтгэмжийн даатгал	47,332.3	5,896.8
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	34,053.4	4,500.6
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	8,456.5	1,125.3
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	84,560.1	11,251.3
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	423,542.0	465,291.4
210301	Гэрэл, цахилгаан	14,898.5	26,093.9
210302	Түлш, халаалт	400,616.8	430,658.1
210303	Цэвэр, бохир ус	8,026.7	8,539.4
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	172,315.4	39,755.7
210401	Бичиг хэрэг	9,546.8	3,623.8
210402	Тээвэр, шатахуун	76,049.2	33,730.8
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	11,119.7	2,313.1
210404	Ном, хэвлэл	889.0	-
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	3,744.7	-
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	17,662.3	88.0
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	-	-
210408	Бараа материал акталсны зардал	53,303.8	-
2105	Нормативт зардал	351,243.3	457.0
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	122,266.5	-
210502	Хоол, хүнс	208,993.5	-
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	19,983.3	457.0

Цэнгэл сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	21,995.3	8,668.7
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	16,660.1	-
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	83.4	-
210604	Урсгал засвар	5,251.8	8,668.7
2107	Томилолт, зочны зардал	9,109.4	4,698.9
210702	Дотоод албан томилолт	9,109.4	4,698.9
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	9,973.2	1,718.2
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,682.6	432.4
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	3,327.2	414.3
210803	Даатгалын үйлчилгээ	570.3	90.3
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	501.9	181.9
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	100.7	75.0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,958.1	398.0
210807	Газрын төлбөр	257.2	37.3
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	575.3	89.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,443,257.9	473,373.4
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	198,117.5	193,647.7
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	28,263.6	532.0
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	1,216,876.8	279,193.6
212	ТАТААС	121,112.7	-
2122	Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас	121,112.7	-
212201	Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас	121,112.7	-
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	282,023.8	115,182.2
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	-	45,255.0
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	-	45,255.0
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	194,603.1	36,032.0
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	58,800.0	-
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	134,553.1	36,032.0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,250.0	-
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	110.5	1,500.0
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	110.5	1,500.0
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	22,691.5	30,765.0
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	22,691.5	30,765.0
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	64,618.7	1,630.2
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	64,618.7	
213505	Төсвийн ерөнхийлөн захирагч хооронд хийсэн санхүүжилт	-	1,630.2
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	-	-
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	-	-

Цэнгэл сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

220001	Барилга байгууламж	-	-
221001	Их засвар	-	-
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	<u>220,345.4</u>	<u>574,832.8</u>
145	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН	-	-
145002	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны олз	-	-
145003	Хөрөнгө оруулалтын олз	-	-
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	378,620.7	8,261,440.6
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	27,395.4	1,913.6
225010	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал-Үндсэн хөрөнгө	351,225.3	8,013,573.1
225011	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал-Бараа материал	-	245,954.0
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	(378,620.7)	(8,261,440.6)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	<u>(158,275.3)</u>	<u>(7,686,607.9)</u>

2.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

мянган төгрөгөөр

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2021 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	2,865,472.97	4,187,225.94	5,723,795.36	12,776,494.26
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт				
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	2,865,472.97	4,187,225.94	5,723,795.36	12,776,494.26
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт				-
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт				-
C07	Тайлант үеийн үр дүн			(158,275.30)	(158,275.30)
C08	20221 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,865,472.97	4,187,225.94	5,565,520.06	12,618,218.97
D01	2022 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	2,865,472.97	4,187,225.94	5,565,520.06	12,618,218.97
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	(2,414,892.00)	(3,713,969.27)	6,154,882.16	26,020.89
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	450,580.96	473,256.67	11,720,402.23	12,644,239.85
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	70,158.00	-	-	70,158.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(7,686,607.86)	(7,686,607.86)
D09	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	520,738.96	473,256.67	4,033,794.37	5,027,789.99

2.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

мянган төгрөгөөр

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	<u>7,162,215.9</u>	<u>1,938,753.7</u>
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	195,750.8	647,778.5
110	Орлогын албан татвар	143,476.1	510,796.6
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	143,476.1	533,071.7
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	-	371,993.7
110002	Үйл ажиллагааны орлого	48,922.2	59,323.1

Цэнгэл сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

110003	Хөрөнгийн орлого	94,553.9	99,425.8
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	-	2,329.0
1101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	-	(22,275.1)
110101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт		(22,275.1)
113	Хөрөнгийн албан татвар	7,214.5	65,642.6
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	-	9.6
113002	Бууны албан татвар	7,214.5	7,530.0
113004	Малд ногдуулах албан татвар	-	58,103.0
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	45,060.2	71,339.3
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	12,665.6	17,280.1
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	6,165.6	4,538.1
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	6,500.0	4,750.0
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	-	7,992.0
1181	Газрын төлбөр	2,302.3	7,152.5
118101	Газрын төлбөр	2,302.3	7,152.5
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	30,092.3	46,906.7
118201	Ойн нөөц ашигласны төлбөр	21,715.0	44,463.7
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	8,372.7	2,443.0
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	4.6	-
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	283,368.7	132,632.8
120	Нийтлэг татварын бус орлого	283,368.7	132,632.8
120003	Торгуулийн орлого	7,281.5	17,740.1
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	236,130.8	84,620.7
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	236,130.8	84,620.7
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	-
120009	Бусад орлого	39,956.5	30,272.0
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	6,683,096.4	1,158,342.5
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	5,301,653.3	-
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	5,301,653.3	-
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	203,816.9	89,050.9
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	65,253.0	30,000.0
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	49,765.9
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	138,563.8	9,285.0
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,105,041.4	1,069,291.6
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	800,538.6	641,628.3
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	304,502.8	427,663.3
1330	Төсвийн захирагчдаас	22,691.5	-

Цэнгэл сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

133002	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	22,691.5	
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	49,893.4	-
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	49,893.4	
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	6,803,141.3	1,840,398.3
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	6,803,141.3	1,840,398.3
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	6,399,451.9	1,342,807.8
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	4,420,878.2	553,323.6
210101	Үндсэн цалин	3,805,814.8	454,051.8
210102	Нэмэгдэл	270,208.4	70,163.6
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	11,083.9	-
210104	Урамшуулал	286,347.2	14,005.0
210105	Гэрээт ажлын хөлс	47,424.0	15,103.2
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	579,346.3	73,110.2
210201	Тэтгэврийн даатгал	404,944.0	50,499.3
210202	Тэтгэмжийн даатгал	47,332.3	5,896.8
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	34,053.4	4,500.6
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	8,456.5	1,125.3
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	84,560.1	11,088.2
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	418,578.1	465,291.4
210301	Гэрэл, цахилгаан	14,564.3	26,093.6
210302	Түлш, халаалт	395,096.6	430,658.4
210303	Цэвэр, бохир ус	8,917.2	8,539.4
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	120,351.9	39,635.7
210401	Бичиг хэрэг	10,341.0	3,503.8
210402	Тээвэр, шатахуун	67,771.3	33,730.8
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	10,868.2	2,313.1
210404	Ном, хэвлэл	1,800.4	-
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	5,860.9	-
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	23,710.1	88.0
2105	Нормативт зардал	340,913.4	457.0
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	73,735.6	-
210502	Хоол, хүнс	241,249.1	-
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	25,928.8	457.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	28,891.5	9,179.3
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	23,021.8	100.0
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	83.4	-
210604	Урсгал засвар	5,786.3	9,079.3
2107	Томилолт, зочны зардал	9,109.4	4,698.9
210702	Дотоод албан томилолт	9,109.4	4,698.9
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	10,533.3	1,933.2
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,995.8	552.4
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	3,327.2	414.3

Цэнгэл сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

210803	Даатгалын үйлчилгээ	570.3	90.3
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	501.9	181.9
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	100.7	75.0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	2,204.2	493.0
210807	Газрын төлбөр	257.2	37.3
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	576.0	89.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	470,849.7	195,178.6
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	451,416.5	194,602.6
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	19,433.1	576.0
212	ТАТААС	121,112.7	-
2122	Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас	121,112.7	-
212201	Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас	121,112.7	
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	282,576.6	497,590.5
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	-	427,663.3
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг		427,663.3
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	195,156.0	36,032.0
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	58,800.0	-
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	135,106.0	36,032.0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,250.0	-
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	110.5	1,500.0
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	110.5	1,500.0
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	22,691.5	30,765.0
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	22,691.5	30,765.0
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	64,618.7	1,630.2
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	64,618.7	-
213505	Төсвийн ерөнхийлөн захирагч хооронд хийсэн санхүүжилт		1,630.2
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>359,074.6</u>	<u>98,355.4</u>
4	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (4)	-	-
140001	Үндсэн хөрөнгө борлуулсны орлого		
140002	Улсын төсвөөс олгосон зээл		
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	442,790.3	150,568.0
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	442,790.3	150,568.0
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	442,790.3	150,568.0
220001	Барилга байгууламж	118,077.1	-
221001	Их засвар	33,352.7	-
222001	Тоног төхөөрөмж	60,000.0	-
223001	Бусад хөрөнгө	139,795.6	123,562.3
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	91,565.0	27,005.7

Цэнгэл сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	<u>(442,790.3)</u>	<u>(150,568.0)</u>
14	Бусад эх үүсвэр	-	-
145004	Дотоод эх үүсвэрээс олгосон зээлээс эргэж төлөгдөх		
145005	Дамжуулан зээлдүүлэх зээлээс эргэж төлөгдөх		
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	≡	≡
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	(83,715.7)	(52,212.6)
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	285,361.6	201,645.9
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	201,645.9	149,433.3

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

мянган төгрөгөөр

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,379,152.0	1,899,831.1
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,027,793.2	1,776,268.8
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,559,360.9	1,312,573.5
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	567,622.3	553,323.6
210101	Үндсэн цалин	456,745.7	454,051.8
210102	Нэмэгдэл	71,893.0	70,163.6
210104	Урамшуулал	21,688.7	14,005.0
210105	Гэрээт ажлын хөлс	17,294.9	15,103.2
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	73,291.3	73,110.2
210201	Тэтгэврийн даатгал	50,499.3	50,499.3
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,914.8	5,896.8
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,500.6	4,500.6
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,125.3	1,125.3
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	11,251.3	11,088.2
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	488,897.1	465,291.4
210301	Гэрэл, цахилгаан	29,765.2	26,093.6
210302	Түлш, халаалт	442,648.9	430,658.4
210303	Цэвэр, бохир ус	16,483.0	8,539.4
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	39,713.3	39,635.7
210401	Бичиг хэрэг	3,533.8	3,503.8
210402	Тээвэр, шатахуун	33,730.8	33,730.8
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,360.7	2,313.1
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	88.0	88.0
2105	Нормативт зардал	457.0	457.0
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	457.0	457.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	10,316.3	9,308.8

Цэнгэл сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	100.0	100.0
210604	Урсгал засвар	10,216.3	9,208.8
2107	Томилолт, зочны зардал	4,698.9	4,698.9
210702	Дотоод албан томилолт	4,698.9	4,698.9
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	2,245.5	2,055.7
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	694.2	674.9
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	414.3	414.3
210803	Даатгалын үйлчилгээ	90.3	90.3
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	181.9	181.9
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	75.0	75.0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	641.1	493.0
210807	Газрын төлбөр	37.3	37.3
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	11.5	-
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	99.9	89.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	372,119.2	164,692.3
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	371,321.4	164,116.3
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	797.8	576.0
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	468,432.3	463,695.3
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	427,663.3	427,663.3
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	427,663.3	427,663.3
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	40,769.0	36,032.0
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	40,769.0	36,032.0
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	351,358.8	123,562.3
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	351,358.8	123,562.3
223001	Бусад хөрөнгө	351,358.8	123,562.3
13	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	2,379,152.0	1,904,858.1
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	2,179,152.0	1,820,266.4
132001	Орон нутгийн төсвөөс	1,673,415.7	1,392,603.1
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	505,736.3	427,663.3
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	200,000.0	84,591.7
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	200,000.0	84,591.7
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих		
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		97,890.5
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		102,917.6
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	2	2
610001	Төсвийн байгууллага	2	2
610002	Төсвөөс гадуур байгууллага		
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	31	27
620001	Удирдах ажилтан	13	13
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	10	9
620003	Үйлчлэх ажилтан	5	2
620004	Гэрээт ажилтан	3	3

Цэнгэл сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	31	27
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	10	10
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	6	2
650010	Гэрээт ажилтан	3	3
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	12	12

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

мянган төгрөгөөр

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Гүйцэтгэл
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	203,816.86	89,050.85
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	203,816.86	89,050.85
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	144,791.93	56,785.85
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	82,273.40	-
210101	Үндсэн цалин	82,273.40	
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	15,947.50	-
210201	Тэтгэврийн даатгал	15,947.50	
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	14,618.65	-
210401	Бичиг хэрэг	912.20	
210402	Тээвэр, шатахуун	9,186.44	
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	475.00	
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,645.00	
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,400.00	
2105	Нормативт зардал	13,200.00	-
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	13,000.00	
210502	Хоол, хүнс	200.00	
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	7,000.00	-
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	7,000.00	
2107	Томилолт, зочны зардал	796.25	-
210702	Дотоод албан томилолт	796.25	
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	10,956.14	56,785.85
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	6,238.64	56,785.85
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,717.50	-
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	59,024.93	32,265.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	58,800.00	-
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	58,800.00	
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	224.93	32,265.00
213303	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	1,500.00
213403	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	224.93	30,765.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	-	-
220001	Барилга байгууламж		
221001	Их засвар		

Цэнгэл сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	203,816.86	89,080.85
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	203,816.86	89,080.85
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	65,253.05	30,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	49,795.85
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	13,599.31	9,285.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	124,964.50	-
IV	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)		
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Байгууллагын үйл ажиллагааны чиглэл, зорилго, зорилтын талаар

Цэнгэл сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч нь эдийн засаг, нийгмийн асуудлаар бие даан шийдвэр гаргах, төрийн бодлого, хууль тогтоомжийн биелэлтийг хэрэгжүүлэх, иргэдэд үзүүлэх засаг захиргааны болон нийгмийн үйлчилгээг зохион байгуулах, хяналт тавих чиг үүрэг бүхий байгууллага юм.

Тайлант онд “хүний нөөц, газар, байгалийн баялаг, дэд бүтцийн давуу талдаа тулгуурласан, бэлчээрийн болон эрчимжсэн мал аж ахуй, газар тариалан, үйлдвэр, аялал жуулчлал, нийгмийн үйлчилгээний харилцан бие биеэ нөхөх зөв зохистой бүтэц бүхий цогц салбаруудыг хөгжүүлж, хүн амын амьдрах таатай орчныг бүрдүүлсэн сум болно” гэсэн зорилт дэвшүүлэн ажилласан байна.

Дээрх зорилтын хүрээнд доорх дэд зорилтуудыг хэрэгжүүлэхээр тусгасан байна. Үүнд:

- I. Уур амьсгалын өөрчлөлт, бэлчээрийн даацад нийцсэн мал аж ахуйн үйлдвэрлэлийг тогтвортой хөгжүүлнэ.
- II. Хадлан бэлчээрийн нөөцийг сайжруулж, бэлчээр ашиглалтын хамтын менежментийг төлөвшүүлнэ.
- III. Сумын хүн амын төмс, хүнсний ногооны хэрэгцээг өөрийн үйлдвэрлэлийн бүтээгдэхүүнээр хангана.
- IV. Жижиг дунд үйлдвэрийг сумын эдийн засгийн тэргүүлэх салбар болгон хөгжүүлэх, ажлын байрыг нэмэгдүүлнэ.
- V. Аялал жуулчлалыг сумын эдийн засгийн нэг үндсэн салбар болгон хөгжүүлнэ.
- VI. Сумын нутаг дэвсгэр дэх ашигт малтмалын нөөцийг ашиглах урьдчилсан нөхцөлийг хангана.
- VII. Сумын дэд бүтцийг хөгжүүлж, үйлчилгээний нөхцөлийг сайжруулна.
- VIII. Малчдыг зах зээлтэй холбох оновчтой сүлжээ бүрдүүлнэ.
- IX. Сумын хүн амын тав тухтай сурах, амьдрах, ажиллах орчныг бүрдүүлнэ.
- X. Хувийн хэвшлийн үйлдвэрлэл, үйлчилгээ эрхлэгчдэд бизнесийн таатай орчин бүрдүүлнэ.

Цэнгэл сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Байгаль орчныг хамгаалахад иргэдийн оролцоог нэмэгдүүлнэ.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Байгууллагын үйл ажиллагаа явуулж буй хууль эрх зүйн орчны талаар

Цэнгэл сумын Засаг дарга нь Засаг, захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хууль, Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль болон бусад хууль тогтоомжуудыг үйл ажиллагаандаа мөрдөж ажилласан байна.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна гэж үзлээ.

Аймгийн Засаг даргын дэргэдэх Санхүүгийн хяналт, аудитын алба нь тус аймгийн төсөвт байгууллагуудын санхүү, бүртгэлийн үйл ажиллагаанд хяналт тавих чиг үүрэг бүхий байгууллага юм. Тус албанаас Цэнгэл сумын төсөвт байгууллагуудын 2020, 2021 оны санхүүгийн үйл ажиллагаанд хяналт шалгалт хийгдсэн байна.

Дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Цэнгэл сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч нь 2022 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Байгууллагын мөрдөж буй нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийн талаар

Цэнгэл сумын Засаг даргын тамгын газрын даргын 2019 оны 05 дугаар сарын 27-ны өдрийн Б/08 дугаар тушаалаар баталсан Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг үйл ажиллагаандаа мөрддөг байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад *нийцсэн*, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт *тохирсон* байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Цэнгэл сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг Сангийн сайдын 2015 оны 341 дугаар тушаалаар баталсан “Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, тодруулга бэлтгэх заавар”-ын дагуу бэлтгэсэн байна..

Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогод өөрчлөлт ороогүй байна.

Цэнгэл сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 7,679.5 сая төгрөгөөр буюу 60.4 хувиар буурсан байна.

Хүснэгт №1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөгөөр/			
Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	201.6	149.4	(52.2)
Авлага	443.9	296.2	(147.7)
Бараа материал	249.2	4.5	(244.7)
Үндсэн хөрөнгө	11,769.8	4,494.9	(7,274.9)
Нийт хөрөнгө	55,419.4	87,699.8	32,280.5
Өр төлбөр	89.1	-	(89.1)
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	12,618.2	5,027.8	(7,590.4)
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	12,707.3	5,027.8	(7,679.5)

Эх сурвалж: Аудитын судалгаа

Хүснэгтээс харахад мөнгөн хөрөнгө, авлага, бараа материал, үндсэн хөрөнгө, өр төлбөр, засгийн газрын хувь оролцоо дансуудад өмнөх оны үзүүлэлтээс нөлөө бүхий өөрчлөлт гарсан байна.

Дээрх их хэмжээний өөрчлөлт нь боловсрол, эрүүл мэндийн салбарын байгууллагуудын бүтцийн өөрчлөлтөөр шилжүүлсэн бараа материал, үндсэн хөрөнгөтэй холбоотой байна.

3.4.1 Мөнгөн хөрөнгө

Мөнгөн хөрөнгийн дансны эцсийн үлдэгдэл 149.4 сая төгрөг болж, өмнөх оноос 52.2 сая төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт 2. Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл

/сая төгрөгөөр/			
Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+),
			Бууралт (-)
Кассад байгаа бэлэн мөнгө	-	-	-
Банканд байгаа бэлэн мөнгө	201.6	149.4	(52.2)
Төгрөг	201.6	149.4	(52.2)
Төрийн сангийн харилцах	201.4	149.4	(52.0)
Арилжааны банк дахь харилцах	0.2	0.02	(0.2)
Дүн	201.6	149.4	(52.2)

Эх сурвалж: Аудитын судалгаа.

Мөнгөн хөрөнгө данс оны эхний үлдэгдэлтэй буурсан нь эхний үлдэгдлээс зарцуулсантай холбоотой байна.

Аудитын илрүүлэлт:

- Мөнгөн хөрөнгө данстай холбоотой зөрчил гараагүй.

3.5.2 Авлага

Авлага дансны эцсийн үлдэгдэл 296.2 сая төгрөг болж, өмнөх оноос 147.7 сая төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт 3. Авлагын үлдэгдэл

/сая төгрөгөөр/

Цэнгэл сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Ажиллагчтай холбогдсон авлага	6.7	-	(6.7)
Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	58.9	-	(58.9)
Зээлийн хүүгийн авлага	-	20.7	20.7
Байгууллагаас авах авлага	15.0		(15.0)
Хувь хүмүүсээс авах авлага	363.3	275.5	(87.8)
Дүн	443.9	296.2	(147.7)

Эх сурвалж: Аудитын судалгаа

Авлагын дансны үлдэгдэл өмнөх оноос 147.7 сая төгрөгөөр буурсан нь ажиллагсадтай холбоотой авлага 6.7 сая, төлбөртэй үйлчилгээний авлага 58.9 сая, бусад авлага 15.0 сая, сумын Хоршоо хөгжүүлэх сангийн авлага 67.1 сая төгрөгөөр тус тус буурсан дүнтэй байна.

Аудитын илрүүлэлт:

- Авлага данстай холбоотой зөрчил гараагүй.

3.5.3 Урьдчилгаа

Урьдчилж гарсан зардал дансанд өөрчлөлт ороогүй байна.

3.5.4 Бараа материал

Бараа материалын дансны эцсийн үлдэгдэл 4.5 сая төгрөг болж, өмнөх оноос 244.7 сая төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт 5. Бараа материалын үлдэгдэл

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	/сая төгрөгөөр/	
		Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Түүхий эд материал	18.7	-	(18.7)
Тусгай зориулалттай материал			-
Эм боох материал	18.7	-	(18.7)
Дуусаагүй үйлдвэрлэл			-
Хангамжийн материал	230.5		(230.5)
Бичиг хэргийн материал	1.1	-	(1.1)
Аж ахуйн материал	132.3	0.2	(132.1)
Түлш, шатах тослох материал	0.9	-	(0.9)
Барилгын засварын материал	0.3	-	(0.3)
Хүнсний материал	74.4	-	(74.4)
Бусад хангамжийн материал	21.6	4.3	(17.3)
Мал амьтад	-	-	-
Дүн	249.2	4.5	(244.7)

Эх сурвалж: Аудитын судалгаа

Бараа материалын данс 244.7 сая төгрөгөөр буурсан нь боловсрол, эрүүл мэндийн салбарын байгууллагуудын бүтцийн өөрчлөлтөөр шилжүүлсэн бараа материалтай холбоотой байна.

Цэнгэл сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Аудитын илрүүлэлт:

- *Бараа материал данстай холбоотой зөрчил гараагүй.*

3.5.5 Бусад эргэлтийн хөрөнгө:

Нөөцийн барааны үлдэгдэл 82.8 сая төгрөгийн болж, 40.0 сая төгрөгөөр өссөн нь сумын ОНХС-ийн хөрөнгөөр бэлтгэсэн тэжээлийн дүнгээр нэмэгдсэн байна.

Хүснэгт 6. Бусад эргэлтийн хөрөнгийн буюу Нөөцийн бараа үлдэгдэл

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	/сая төгрөгөөр/
			Өсөлт (+), Бууралт (-)
Нөөцийн бараа	42.8	82.8	40.0
Тэжээлийн нөөц	42.8	82.8	40.0
Дүн	42.8	82.8	40.0

Эх сурвалж: Аудитын судалгаа

3.5.6 Үндсэн хөрөнгө

Үндсэн хөрөнгийн дансны эцсийн үлдэгдэл цэвэр дүнгээр 4,494.8 сая төгрөг болж, өмнөх оноос 7,274.9 сая төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт 7. Үндсэн хөрөнгийн үлдэгдэл

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	/сая төгрөгөөр/
			Өсөлт (+), Бууралт (-)
Биет хөрөнгө	11,555.2	4,333.3	(7,221.8)
Барилга, байгууламж, орон сууц	8,349.0	1,436.8	(6,912.2)
Авто-тээврийн хэрэгсэл	81.5	15.4	(66.1)
Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	2,058.7	1,638.3	(420.4)
Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	137.4	17.3	(120.1)
Зам, гүүрийн байгууламж	813.2	1,044.5	231.4
Бусад үндсэн хөрөнгө	52.9	180.9	128.0
Ном	62.4	-	(62.4)
Биет бус хөрөнгө	214.7	161.6	(53.1)
Программ хангамж	0.5	-	(0.5)
Бусад биет бус хөрөнгө	214.2	161.6	(52.6)
Дүн	11,769.8	4,494.9	(7,274.9)

Эх сурвалж: Аудитын судалгаа

Үндсэн хөрөнгийн данс 7,274.9 сая төгрөгөөр буурсан нь боловсрол, эрүүл мэндийн салбарын байгууллагуудын бүтцийн өөрчлөлтөөр шилжүүлсэн үндсэн хөрөнгөтэй холбоотой байна.

Аудитын илрүүлэлт:

- *Үндсэн хөрөнгө данстай холбоотой зөрчил гараагүй.*

3.5.7 Өр төлбөр

Нийт өр төлбөрийн данс оны эцэст үлдэгдэлгүй, өмнөх оны 89.1 сая төгрөгийн өглөг бүрэн барагдсан байна.

Хүснэгт 8. Нийт өр төлбөрийн үлдэгдэл

/ сая төгрөгөөр/

Цэнгэл сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Өглөг	56.5	-	(56.5)
Ажилчидтай холбогдсон өглөг	51.8	-	(51.8)
Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	4.7	-	(4.7)
Бусад өглөг	32.6	-	(32.6)
Байгууллагад төлөх өглөг	30.5	-	(30.5)
Хувь хүмүүст төлөх өглөг	2.1	-	(2.1)
Дүн	89.1	-	(89.1)

Эх сурвалж: Аудитын судалгаа

Аудитын илрүүлэлт:

- Өглөг данстай холбоотой зөрчил гараагүй.

3.5.10 Засгийн газрын хувь оролцоо

Засгийн газрын хувь оролцоо дансны эцсийн үлдэгдэл 520.7 сая төгрөг болж, өмнөх оноос 2,344.7 сая төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт 9. Засгийн газрын хувь оролцоо

/ сая төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	2,865.5	520.7	(2,344.7)
Хуримтлагдсан үр дүн	5,565.5	4,033.8	(1,531.7)
Өмнөх үеийн үр дүн	5,723.8	11,720.4	5,996.6
Тайлант үеийн үр дүн	(158.3)	(7,686.6)	(7,528.3)
Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	4,187.2	473.3	(3,714.0)
Дүн	12,618.2	5,027.8	(7,590.4)

Эх сурвалж: Аудитын судалгаа

Боловсрол, эрүүл мэндийн салбарын байгууллагуудын бүтцийн өөрчлөлттэй холбоотой Засгийн газрын хувь оролцоо данс 2414.8 сая, хөрөнгийн дахин үнэлгээний нөөц дансанд 3714.0 сая төгрөгийн бууруулах бичилт, өмнөх үеийн үр дүн дансанд 6,154.8 сая төгрөгөөр нэмэгдүүлэх бичилт хийгдсэнтэй холбоотой Засгийн газрын хувь оролцоо данс 7,590.4 сая төгрөгөөр буурсан байна.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тайлант онд Цэнгэл сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн хэрэгжүүлэх хөтөлбөрт зориулан 2,379.2 сая төгрөгийн төсөв батлагдсанаас 2,027.8 сая төгрөгийг урсгал зардалд, 351.4 сая төгрөгийг хөрөнгийн зардалд зарцуулахаар батлагджээ.

Цэнгэл сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Нийт зардлын 1,673.4 сая төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс, 505.7 сая төгрөгийг Орон нутгийн хөгжлийн сангаас, 200.0 сая төгрөгийг үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Цэнгэл сум нь 2022 онд гүйцэтгэлээр нийтдээ 1,904.9 сая төгрөгийн санхүүжилтийн орлого бүрдүүлснээс орон нутгийн төсвөөс 1,392.6 сая төгрөгийн, Орон нутгийн хөгжлийн сангаас 427.7 сая төгрөгийн санхүүжилт хүлээн авч, үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос 84.6 сая төгрөгийн орлого бүрдүүлжээ.

Батлагдсан төсөв нийт дүнгээрээ 474.2 сая төгрөгийн хэмнэлттэй гарсан ба үүнээс орон нутгийн төсвөөс 24.6 сая төгрөгийн төвлөрүүлж, үндсэн үйл ажиллагааны орлого /хоршоо хөгжүүлэх сан/-гийн 115.4 сая төгрөгөөр тасарсан, орон нутгийн орлогын төлөвлөгөө тасарсантай холбоотой дутуу авсан санхүүжилтээр тус тус хэмнэлттэй харагдаж байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 1,899.8 сая төгрөг буюу 79.9 хувьтай байгаа нь төвлөрүүлсэн тасарсан орлого, дутуу авсан санхүүжилттэй холбоотой байна.

Сумын орон нутгийн төсвийн орлогын талаар:

Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос 84.6 сая төгрөгийн орлого бүрдүүлсэн нь хоршоо хөгжүүлэх сангийн зээлийн эргэн төлөлтөөс орсон орлого байна.

Аймгийн ИТХ-ын 2021 оны “Орон нутгийн төсөв батлах тухай” 51 дугаар тогтоолоор Цэнгэл сумын 2022 оны орон нутгийн төсвийн орлогын төлөвлөгөөг 554.7 сая төгрөгөөр баталж, Аймгийн ИТХ-ын хуралдааны “2022 оны төсөвт тодотгол хийх тухай” 2022 оны 95 дугаар тодотголоор 561.7 сая төгрөгөөр буюу 7.0 сая төгрөгөөр нэмэгдүүлж баталсан байна.

Сумын ИТХ-ын 2022 оны 14 дугаар хуралдааны тогтоолоор 2022 орлогын төлөвлөгөөг 141.2 сая төгрөгөөр нэмэгдүүлж 702.9 сая төгрөгөөр баталжээ.

Гүйцэтгэлээр орон нутгийн төсвийн орлогод 695.8 сая төгрөгийн орлого оруулж, төлөвлөгөөг 7.1 сая төгрөгөөр буюу 1 хувиар тасарсан байна.

Хүснэгт №2 Орон нутгийн орлогын төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	/мянган төгрөг/	
			Өсөлт/+, бууралт /-/	Дүнд эзлэх хувь
I.Татварын орлого	697.0	647.8	-49.2	93.1
II.Татварын бус орлого	5.9	48.0	42.1	6.9
Нийт дүн	702.9	695.8	-7.1	100.0

Орлогын нэр төрлөөр авч үзэхэд татварын орлогоос цалин хөлсний орлого 1.8 сая, үйл ажиллагааны орлогын албан татвар 47.4 сая, иргэдийн мөнгөн хадгаламжийн хүүгийн орлогоос суутгасан албан татвар буюу хөрөнгийн орлого 4.1 сая, үл хөдлөх хөрөнгийн татвар 2.7 сая, агнуурын нөөцийн төлбөр 50.1 сая, хог хаягдлын хураамж 1.0 сая, газрын төлбөр 27.4 сая төгрөгөөр тус тус тасарсан нь төлөвлөгөө тасрахад нөлөөлсөн байна.

Хөрөнгө борлуулсны орлогоос 2.0 сая, бууны албан татвар 0.1 сая, улсын тэмдэгтийн хураамж 0.04 сая, түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөр хураамж 0.4 сая, ойн нөөцийн төлбөр 24.4 сая, хүү торгуулийн орлого 11.8 сая төгрөгөөр давж, төлөвлөгдөөгүй бусад нэр заагдаагүй орлогоос 30.3 сая төгрөгийн, малд ногдох албан татвараас 58.1 сая төгрөгийн орлого оруулсан байна.

Цэнгэл сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Сумын орон нутгийн орлогын тасарсан шалтгаан нь зарим орлогын төлөвлөгөө үндэслэлгүй өндөр төлөвлөгдсөнтэй холбоотой байна.,

Орон нутгийн ерөнхий орлогын 910 тоот дансанд оны эхэнд 90.0 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй ба Орон нутгийн орлогын 995 тоот дансаар 695.8 сая төгрөгийн татварын орлого оруулж, орон нутгийн төсвийн байгууллагуудаас 24.6 сая төгрөгийн санхүүжилт төвлөрч, оны эцэст орон нутгийн төсвийн ерөнхий орлогын 910 тоот дансанд 34.8 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй гарчээ.

Хүснэгт №3 Төсвийн байгууллагуудын төсвийн гүйцэтгэлтийн талаар: /мянган төгрөг/

Д/д	Байгууллагын нэр	Батлагдсан төсөв	Гүйцэтгэл	Хэтрэлт, хэмнэлт
1	Сумын ИТХ	111.1	97.1	14.0
2	Сумын ЗДТГ	828.6	587.4	241.2
3	Ерөнхий боловсролын 1-р сургууль	294.0	294.0	(0.0)
4	Ерөнхий боловсролын 2-р сургууль	121.1	111.1	10.0
5	Ерөнхий боловсролын 3-р сургууль	52.0	51.0	1.0
6	Хүүхдийн 1-р цэцэрлэг	49.2	49.1	0.1
7	Хүүхдийн 2-р цэцэрлэг	42.7	41.8	0.9
8	Хүүхдийн 3-р цэцэрлэг	39.4	39.4	0.0
9	Хүүхдийн 4-р цэцэрлэг	31.1	30.9	0.2
10	Соёлын төв	59.5	46.0	13.5
11	Эрүүл мэндийн төв	44.8	44.6	0.2
12	ОНХСан	505.7	505.9	(0.2)
13	СХС	200.0	1.5	198.5
Нийт дүн		2,379.2	1,899.8	479.4

Эх сурвалж: Аудитын судалгаа

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Төсөвт байгууллагуудад төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламжид 30.0 сая, ЗГНХ, ЗДНХөрөнгө, түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгөөс 49.8 сая, дээд шатны төсвийн захирагчаас 9.3 сая төгрөгийн нийт 89.1 сая төгрөгийн нэмэлт санхүүжилт хүлээн авсан байна.

Үүнээс бараа үйлчилгээний бусад зардалд 56.8 сая төгрөгийг зарцуулж, 32.2 сая төгрөгийг орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлсэн байна.

Нэмэлт төсвийн гүйцэтгэл, орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

Цэнгэл сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

3.5.4 Төсөл хөтөлбөрийн үе шат, хүрэх үр дүн

Цэнгэл сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч нь 2022 онд төсөл хөтөлбөр хэрэгжүүлээгүй байна.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана” гэж заасны дагуу Цэнгэл сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг Баян-Өлгий аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Б.Үүрийнтуяа гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер Х.Женисбек, дарга, тэргүүлэх аудитор М.Хуанган нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Цэнгэл сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн тайланг 2023 оны 3 дүгээр сарын 02-ны өдрийн 1/101 дугаартай албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг дунд гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг Цэнгэл сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 7,900.5 сая төгрөгөөс 1.0 хувиар буюу 79.0 сая төгрөгөөр тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор сумын төсөв байгууллагууд дараах зардлуудыг хэмнэлттэй зарцуулсан байна. Тухайлбал: цалин хөлсний зардлыг 14.5 сая, байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардлыг 23.6 сая, хангамж, бараа материалын зардлыг 0.08 сая, эд хогшил, урсгал засварын зардлыг 1.0 сая, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж 0.2 сая, бараа үйлчилгээний бусад зардлыг 207.4 сая, урсгал шилжүүлгийн зардлыг 4.7 сая, хөрөнгийн зардлыг 123.5 сая төгрөгөөр нийт 479.3 сая төгрөгөөр хэмнэж зарцуулсан байна.

Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилтийг шалгахад алдаа зөрчил гараагүй байна.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх

Цэнгэл сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Алтанцөгц сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн Шилэн дансны мэдээллээс программд орсон мэдээллүүдийн хэрэгжилтийг шалгахад бүрэн байршуулсан байна.

Шилэн дансны тухай хууль, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын холбогдох заалтуудыг мөрдөн ажиллаж, шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст мэдээллийг хугацаанд нь бүрэн байршуулж байхаар аудитын албан шаардлага өгөгдсөн.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцээгүй байна гэж дүгнэлээ.

4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд зөрчилтэй асуудал гараагүй байна.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн төсөвт байгууллагуудад завсрын аудит хийгдээгүй.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар акт, албан шаардлага, зөвлөмж өгөгдөөгүй байна.

Хүснэгт №4 Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Акт					
Албан шаардлага					
Зөвлөмж					
Нийт дүн					

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал гараагүй байна.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Цэнгэл сумын Төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн тайлантай холбоотой алдаа зөрчил илрээгүй болно.

Цэнгэл сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд харьяа 2 төсвийн байгууллага, 4 тусгай сангийн санхүүгийн тайлан нэгтгэгдсэнээс 1 байгууллагад дүгнэлт гаргаж, 1 байгууллага, 3 сангийн санхүүгийн тайланг түүвэрт хамруулсан.

Ерөнхий боловсролын сургууль, Хүүхдийн цэцэрлэг, Соёлын төв, Эрүүл мэндийн төвд орон нутгийн төсвөөс олгосон тогтмол зардлын санхүүжилтийг нэгтгэлд хамруулсан байна.

Аудитад хамрагдсан харьяа байгууллагуудаас Засаг даргын тамгын газрын санхүүгийн тайланд “Өөрчлөлтгүй” дүгнэлт өгсөн. Сумын ИТХ, Орон нутгийн хөгжлийн сан, Сум хөгжүүлэх сан, Эргэлтийн эмийн сангийн санхүүгийн тайланг түүвэрт хамруулж үзсэн.

Харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар алдаа, зөрчил илрээгүй, акт тогтоогдоогүй, албан шаардлага, зөвлөмж өгөгдөөгүй байна.

Хүснэгт №5: Төсөвт байгууллагуудын алдаа зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

д/д	Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт алдаа, зөрчлийн		Үүнээс							
				Залруулга		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	Цэнгэл сумын Засаг даргын тамгын газар										
2	Цэнгэл сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал										
3	Цэнгэл сумын ОНХСан										
4	Цэнгэл сумын Хоршоо хөгжүүлэх сан										
Нийт дүн		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Эх сурвалж: Аудитын зөрчлийн мэдээ

Аудитаар Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн аудитаар алдаа зөрчил илрээгүй байна.

1. Төлбөрийн акт

Акт тогтоогдоогүй.

5.2 Албан шаардлага

Албан шаардлага өгөгдөөгүй.

5.3 Зөвлөмж

Зөвлөмж өгөгдөөгүй байна.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан	Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
						Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	

